

Az Újság

MAGYAR KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP

Felelős szerkesztő és kiadó: Gaál Sándor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Toldi Miklós-tér 15.

Telefon 60.

Előfizetés egy hónapra helyben 1.80 Pengő, vidékre 2.— Pengő

Elfogták a füveskertti gyilkost

Összeomlás előtt áll a kommunista Kína

Miután Churchill kijelentette, hogy a libiai offenzíva dönti el a harcok sorsát, Wavel tábornok ellentmond neki és a tavasszal meginduló indiai küzdelmekről várja a döntést

Hármasirányú támadás készül Rosztovnál

A japán-amerikai kérdésben még nincs döntés. Erről tudja a világ, hogy angolszász világnak nagyobb érdeke volna a kiegyezés, mint Japánnak, amely pedig végtelenül szeretné a vértelen megoldást. Ma is úgy látszik, hogy ez lehetetlen s, hogy Amerika a ténylegesnél nagyobb erőt mutasson, — éppen Japán befolyásolására — arról beszél, hogy még Franciaországnak az angolszász világához való visszacsatlakozása sem lehetetlen. — Tokióban erre az állításra azt mondják, hogy az egész világ Japánnal együtt nevet. Hogy ezenkívül mi történik a nagy világban, arról ezek a mai jelentéseink számolnak be:

London és Washington Franciaországról beszél, hogy Japánról elterelje a figyelmet

Az angolok Libiában offenzívát indítottak, Ezzel kapcsolatban most sokat beszélnek az északafrikai francia gyarmatokról. Azt állítják, hogy Németország a harcokkal kapcsolatban a gyarmatok területeit akarja felvonulási terepül használni. — Arravalók ezek a

hírek, hogy Japánról tereljük el a figyelmet. — Franciaországra egyébként egyre fokozottabb erővel gyakorolnak pressziót. Miközben Washington ezt teszi, Vichyben arról beszélnek, hogy Franciaországot természetes érdeke a tengelyhez köti.

Az angolszász világ nem akarja elveszíteni a burmai utba fektetett pénzt

A nemzetközi sajtó ma arról cikkezik, hogy az angolszász világ tehetetlenségében már lemondana Kína megsegítéséről, de ezt csak azért nem teszi, mert nem akarja elveszíteni azt a hatalmas összegű pénzt, amit a burmai utnak 1938-ban történt kiépítése során kiadott s amivel a japán-kínai háború kitörése óta a kommunista Kínát támogatották. — Angliának szüksége volt a burmai útra s hogy a befektetett összeg megtérüljön, hol Japánt Kína ellen, hol pedig Kínát Japán ellen uszították. Az

igly szükségessé vált hadianyagszállítás tudott csak forgalmat adni a burmai utnak, amivel mint láthatjuk, az angolszász világ keresni akart, s most éppen ezzel fizet rá az „üzletre“, mert Kínát nem tudja elejteni... s így Japánnal feltétlenül szembe fog kerülni. — A párizsi lapok teszik ezeket a megállapításokat s egyben közlik azt is, hogy Anglia másodpercenként máris 158 angol fontot költ a háborúra, ami napi több mint 13 milliónak felel meg.

Folytatják a japán-amerikai tárgyalásokat

Azzal egyidőben, hogy Washington tárgyal Kurusu japán megbízottal, Hull államtitkár Japán impresszionálására Anglia, Ausztrália, Malézia és a Holland-szigetek követeivel is tárgyal s ezek képviselőit Sin-

gapoorba a Japán elleni közös fellépés megbeszélésére értekezletre hívták egybe. A japán külügyminisztérium szóvivője erre rádióbeszédében azt a megállapítást tette, hogy Japánnak nincs mitől félnie.

Perzsiában őrizni kell a vasutvonalakat

A Kaukázus elleni közvetlen roham minden órában megkezdődik. Az sokkal gyorsabb iramu lehet majd, mint mint ma elképzelhető. Wavel tábornoknak, az indiai angol csapatok

parancsnokának az idegessége sejteti ezt. Wavel ugyanis a még nem teljesen felszerelt hinduk megnyugtására ismételtlen nyilatkozott és azt mondta, hogy az indiai harcok a tavasszal kez-

dődnek meg. Hozzátette még Wavel, hogy ezek a harcok döntik majd el a küzdelmek sorsát. Ezzel Wavel ellentmond miniszterelnökének, Churchillnek, aki a minap jelentette ki, hogy a 18-án megindított libiai offenzíva hozza meg a döntést. — Az indiai védelmi vonal országaiban egyébként egyre kedvezőtlenebbé válik a helyzet az angolok számára. A vasutak ellen elkövetett merényletek miatt Perzsiában minden vasutvonalat őriztetniök kell.

Körülzárták Vorosilovgrádot

Rosztov elestét még szombaton délután külön német jelentés hírül adta. Azóta a lapok a város elfoglalásának jelentőségéről írnak. Mára az a vélemény alakul ki, hogy innen hármasirányú offenzíva indul meg, mégpedig délre a Keres-el szembeni orosz csapatok ellen, a Kaukázus északi lejtője mentén és északkeletnek, Sztalingrád felé. A donecmedencei harcok kapcsán a jelentések az hangsúlyozzák, hogy Vorosilovgrád már teljesen körül van zárva. Legutóbb azt jelentették, hogy a magyar csapatok erre tartottak.

Északról is megközelítették a németek Moszkvát

Moszkva körül napok óta hihetetlen hevesességű harcok folynak. A német támadások sikeresek. Különösen szép az eredmény a Kalinin és Moszkva közötti utvonalon. Itt a két város közt fele uton fekvő Klint érték el a németek. Délről Tulánál is területi nyereséget értek el a német csapatok. E harcokról a Pravda azt jelenti, hogy itt az oroszok új védelmi vonalakba vonultak vissza. A Krimi-félszigeten Sebastopol ostroma ugyan még folyik, a lapok mégis úgy írnak már, hogy a krimi harcok most már befejezetteknek tekinthetők.

HUNGÁRIA-MOZGÓBAN utoljára ma fél 7 óráig 7 leltó filléres helyárákkal, este fél 9 órákor rendes helyárákkal
Ma, tegnap, holnap A magyar filmjátszás remekét mindenki nézze meg.
 A szereplők Jávör, Mály G. Szilágyi-Szabó Eszter
 Kedvezményes és munkás jegyek érvényesek. Magyar Híradó

A munkásság megértette az Erdélyi Párt politikamentes programját

Kisebbségi sorsunkban sokat vitatkozunk a magyar munkásság helyzetéről. Talán egyetlen társadalmi rétegünk sem volt kivételé annyi kísértésnek, mint a munkásosztály, amelyet egyrészt az idegen államhatárolom, másrészt pedig a nemzetközi jelszavakkal dolgozó zsidóság igyekezett megnyerni a maga számára. Mesterséges válaszfalakat akartak emelni a munkásság és a magyar középosztály között, hogy így bontsák meg azt a magyar egységet, amely a kisebbségi évek legnagyobb erőssége volt. Magyar munkásaink súlyos megélhetési gondokkal küzdöttek az idegen uralom alatt. Sokszor éhbéért kellett dolgozzanak, hogy maguk és családjuk számára a szó szoros értelmében vett mindennapi kenyeret biztosíthassák. Bármilyen nehéz is volt a helyzet a magyar munkásokat mégsem lehetett magyar nemzethűségükben megtántorítani. Magyar lelkesedéssel, tiszta szívvel és feltétlenül multtal fogadta az erdélyi magyar munkásság a felszabadulást.

Munkástömegeink már a felszabadulás utáni első hónapokban igyekeztek bekapcsolódni a nagy erdélyi célok szolgálatába. Mindennek előtt átszervezkedtek. Eltávolították azokat a vezetőket, akik az idegen uralom alatt káros irányba akarták befolyásolni a magyar munkásokat. Gyönyörű egységre tettek tanulságot, amikor kimondták, hogy nemzeti alapon állanak és szakmai érdekepréseleik színezete elsősorban a magyarság kihangsúlyozása. Legutóbb Szatmárnémeti munkássága adta bizonyítékát annak, hogy szívvél-ílélekkel egyetért az általános erdélyi célkitűzésekkel. Szatmárnémeti munkásai értekezletet tartottak, megalakították az Erdélyi Párt munkásszakosztályát. Hangsúlyozták, hogy a szakosztály célja nem a politizálás és a pártpolitikai széthúzások élesztése, hanem az, hogy a párt keretében folyó munkából és annak áldásos eredményéből a munkásság is kivegye megillető részét. A munkásszónokok kifejezésre juttatták, hogy Szatmárnémeti magyar munkásai áttértették az Erdélyi Párt politikamentes programját.

Az Erdélyi Párt már zászlóbontásakor fennen hirdette azt az elvet, hogy magyar és magyar között nincs és nem lehet különbség. Az Erdélyi Párt egész munkája során különös figyelmet szentelt a munkáskérdéseknek. Legutóbb gróf Teleki Béla, az Erdélyi Párt elnöke az interpellációk során szóval tette a marosvásárhelyi és kolozsvári munkásotthonok kérdését. A marosvásárhelyi munkásotthont az Erdélyi Párt közbenjárására már visszaadták eredeti rendeltetésének. Az Erdélyi Párt elnöke arra kérte a kormányt, hogy a kolozsvári vas-munkásotthont is adja át a nemzeti alapon szervezkedett magyar munkásságnak. Bizonyos, hogy a felszólalásnak meglesz a kívánt eredménye és rövidesen ez a munkásotthon is a nemzeti alapon álló munkásság birtokába jut.

Erdély magyar munkásai jóleső örömmel látják, hogy az Erdélyi Párt minden időszerű kérdésük ügyében magyar testvéri gondoskodással igyekszik kedvező döntést elérni. Az Erdélyi Pártnak az a célja a munkáskérdésben, hogy állandóan ébrentartsa a

magyar munkások nemzeti érzését és tanácsal, segítséggel álljon rendelkezésükre ügyes-bajos dolgaikban. Magyar munkásaink megértették, hogy az tény, ha valaki az Erdélyi Párt tagja, nem jelenti a szakmai mozgalmakból való kikapcsolódást. Az Erdélyi Párt munkájában való részvétel, annak hangsúlyozása, hogy a magyar munkás hitvallást tesz nemzetisége és a politikamentes erdélyi

célok mellett. Országsszerte megértette ennek jelentőségét a munkásság, amely a magyar testvériség eszméjét tökéletesen megvalósulva látja az Erdélyi Párt keretei között. Örömmel üdvözljük munkástestvéreinket az Erdélyi Párt tagozataiban. Hisszük, hogy kipróbált nemzethűségük sok hasznos magyar cél megvalósítását segíti majd elő. Ugyanakkor a munkásság is maga mellett érezheti az Erdélyi Párt teljes támogatását, amelynek segítségével minden igaz ügyüket rövid úton és könnyen megoldhatják.

Tudja már, hol vásárolhat erdélyi nyereménykötvényt? Minden pénzintézetben és hitelszövetkezetben!

KÖZVETÍTÉST ELFOGAD:

minden postahivatal, a Hangya és a Hanza szövetkezetek, az Oszálysorsjáték főelárusítói, végül a m. kir. dohányárudák

Az egész országban megjavul a cipőellátás A vidék elvitte Szalonta cipőtalpát

Néhány nap óta beszűnt a cipőtalpalás Szalontán. Hiába a cipőtalpalásra jogosító utalvány, a cipészeknek nincs talpbőrük. Talpbőr pedig azért nincs, mert a vidék elvitte a szalontaiakét. Történt pedig ez azért, mert a cipészek nem tudták azt, amit tudniok kellett volna... De hogyan tudhatták, mikor senki sem mondta meg nekik, amit tudniok kellett volna!

Ez a „kis” különben helyrehozható zökkenő úgy történt, hogy a bőrkiutalás körül változás történt. Minderről pedig irunk azért, hogy megtudják azok is, akik még nem tudják, hogy szalontai cipész nem fogadhat el vidéki utalványt olyan bőr feldolgozására, amit Szalontán utaltak ki részére. Eddig ezt megtehették, mert a környék részére járó bőrt is Szalontán osztották szét a cipészek között. Elseje óta ez nincs így, s miután a bőrelosztók nem köztették ezt a cipészekkel, azok továbbra is beváltották a vidékiek utalványait. Így történt aztán meg az, hogy a szalontaiak havi bőryanagának mint egy 150 kilóját elvitte a vidék...

Hogy történhetett mindez? — Erről számolnak be it következő információink:

E hé elsejével a két sarkadi bőrkereskedő részére néhány olyan község bőrszükségletét is kiutalták, melynek lakossága nemcsak, hogy eddig, de ezután is Szalontára fog gravitálni. A szalontai járás községeiről van szó. Azt mondja a mintegy 130 főnyi szalontai cipészparasság, hogy a sarkadi bőrkereskedők ilyen akaratlan favorizálása súlyos kárt okoz Szalonta cipészeinek, mert a kiutalás miatt most előfordulhat, hogy a vidék amely eddig Szalontára járt be, ezután Sarkadon akad meg valamelyik ottani cipésznel. Így Szalonta tehát még azt is elveszti, ami neki a bécsi határ után megmaradt.

Értesülésünk szerint a szalontai cipészak a járási községeknek ily módon történt Sarkadra irányítása ügyében a vármegyéhez fordulnak és orvoslást kérnek azzal az indo-

kolással, hogy a szalontai cipészek a bécsi határon túl maradt községek lecsatolásával már ugysis többet veszítettek, mint amennyit kibírtak.

Itt említjük meg, hogy a közellátási miniszter egy tegnap tett nyilatkozatában bejelentette, hogy rövidesen az egész országban megjavul a cipőellátás. December elsejével a mezőgazdasági munkásság részére egy olcsó cipőtípust hoznak forgalomba. A miniszter bejelentése szerint megjavul a ruhaneműekkel való ellátás is. A zökkenőkre célozva a miniszter ezeket mondotta:

— Lelki összefogásra van szükség. Ez a feltétele annak, hogy a véráldozat eredményeként nemzetünknek jólétet biztosítsunk. (w)

Bőrkabát festést vállál gyorsan és pontosan KISS ERNŐ szilgyártómester Horthy Miklós-ut 4.

— Tűzharcos igazolványt megkapták és jelentkezzenek érte. Jámör Ferenc, Veress Mihály, Vadi Sándor, Zi István, Szücs József, Széll János, Szathmári Lajos, Sárközi Lajos, Pogány Tivadar, Orbán Károly, K. Kiss Ferenc, Kenéz János, Kövesdi Mihály, Kádár Sándor II. Balogh István, Balogh László, Bíró Imre, Balogh József, Balogh Lajos, Bereczki István, Balogh Mihály, Bagosi Ferenc, Aggott Lajos,

— Felvételi lapokat megkapták és jelentkezzenek érte. Jámör Sándor, Varga Sándor, Rácz Ferenc, Német Sándor, L. Nagy Imre, Major István, Kiss Lajos, Kádár Mihály, Fazekas János, Fábán László, Domján Mihály, Boross János, Balogh Sándor, K. Balogh Sándor.

— Megérkeztek a fajkakasok. Ma érkezett meg a városházára az a tenyész-kakas küldemény, amely a feliratkozott gazdátársadalom baromfi javítását célozva érkezett ide. Akik erre az akcióra jelentkeztek a kakasokat átvehetik a városháza gazdasági hivatalában.

A HÖMÉRSEKLET

reggel 7 órakor 3, délelben 7 fok volt

Holnap: Kedd

november

25

Kat. Katalin vt.
Prot. Katalin

— **Orvosi hír.** Dr. Balogh József volt klinikai tanársegéd, szem- és fogszakorvos rendelőjét Nagyváradon, Pável-utca 10. sz. alatt megnyitotta. Rendel. d. e. 9-12, d. u. 2-5-ig.

A Dalárda figyelmébe! Kérem úgy a vegyes-, mint a férfikari tagokat, hogy ma — hétfőn — este nyolckor pontosan jelenjenek meg a próbán. Amennyiben a férfikari tagjai a próbákat nem látogatják pontosan, a karácsonyi előadásokon a férfikar nem fog szerepelni. Karnagy.

— **Greenwaldnéval pótolják az el-súlygyt angol anyahajót** a Drótképe, a lap címkéjén. Az új közlekedési rend, a front, a politika és a közélet eseményei a humor tálcáján, mind felvidítják az olvasót.

— **Fábián Ferencet** zsírárdagítás miatt 2 évi fegyházra ítélték Debrecenben.

— **Várakozáson felül jól sikerült a Katalin Bál.** Szombaton este fényes külsőségek között zajlott le Nagyszalonta megyei város tisztviselőkarának rendezésében a jótékonycélú Katalin Bál. Ezalkalommal ünnepi díszit öltött a Vigadó és a szebbnél-szebb ruhák tarka színpontjai adták meg a keretet. Tíz fiatal pár nyitotta meg a bálát mely vidám hangulatával a hajnali órákig tartott. Ezen megjelent csaknem a város minden számottevője és vezető fiatalsága. A jótékonycélú bál, mint értesülünk várakozáson felül, szép anyagi sikerrel zárult. Az elszámolások után a tiszta bevételt közölni fogjuk.

— **Köszönetnyilvánítás.** Mindazoknak, kik felejtethetetlen halottunk **Id. Kiss P. Jánosné** szül. Biró Zsuzsanna temetésén megjelentek és részvételükkel fájalmunkat enyhíteni igyekeztek, ezúton mond köszönetet a gyászoló család.

— **Köszönetnyilvánítás.** Mindazoknak, kik drága halottunk **Balogh Sándor** kovács mester temetésén megjelentek és részvételükkel fájalmunkat enyhíteni igyekeztek, ezúton mond köszönetet a gyászoló család.

— **Felhívás.** Kérjük az állami nyugdíjas O. T. B. A. tagokat, hogy O. T. B. A. igazolványukkal f. hó 24-29-én d. e. 11-12 óra között a városházán a városi orvosi hivatalban I. em. 9. összeírás végett jelentkezzenek. Aki ezen jelentkezésnek eleget nem tesz, megnehezíti önmagának az igényjogosultság elismerését. Az O. T. B. A. körzeti orvosai.

**Keresztyén iparos
tágas, világos üzlethelyiséget**
keres, lehetőleg a központban. Címeket a kiadóba kérek.

Nyomatott a kiadótulajdonos,
Gaál Sándor könyvnyomdájában,
Nagyszalontán Toldi-tér 15. sz. alatt.
Telefon: 60.

Megalakult a Nagyszalontai Baross Szövetség

A Baross Szövetség ma már az egész ország gazdasági életét átfogó hatalmas szervezet, amely teljes felkészültséggel rendeli erőit a nemzeti ügy szolgálatába

Tegnap délelőtt szépszámu közönség töltötte be az Otthon kávéház nagy termét. A Nagyszalontai Baross Szövetség tartotta alakuló közgyűlést.

A megjelentek sorában ott láttuk dr. Hadady Imre polgármesterrel és az egyházak vezetőivel az élén a város számottevőit és a már szépszámu Baross tagokat.

Vitéz dr. Keszthelyi Zoltán közjegyző, a Nagyváradai Baross Szövetség elnökének megnyitóját után Nagy János váradai ügyvezető elnök ismertette a Szövetség célkitűzését és hivatását. Megalakultnak mondta ki a Nagyszalontai Baross Szövetséget, amit a közgyűlés elfogadott.

Dr. Könyves Ervin ügyvéd a váradai Baross Szövetség ügyésze felolvasta ezután a kandidált tisztikart, amelyet a résztvevők lelkesedéssel fogadtak el.

Eszerint:

Diszelnökök: dr. Hadady Imre polgármester, Arday Aladár református esperes, dr. Bánás László prelátus kanonok, dr. Székely Miklós rendőr kapitány, Hollóssy István főszolgabíró.

Elnök: Pápay Gyula borkereskedő.

Társelnökök: L. Nagy István kesztyűgyáros, Bagossi Sándor kereskedő, dr. Bóka Pap Ernő járásbírósi elnök, Kovács Imre ipartestületi elnök.

Ügyvezető elnök: Neszmirák Gyula mozis.

Alelnökök: Varga György bankos, Tóth Imre asztalos, Bagi József cipész, Türkössi András kereskedő, Kovács János kereskedő, Vigh Pál kereskedő.

Főtákar: ifj. Felvidéki, István szerkesztő.

Ügyész: Pétery Lajos ügyvéd.

Felügyelő biz. tagok: Gaál Sándor laptulajdonos, Csete Lajos mozis.

Választmányi tagok: K. Balogh János kereskedő, Csordás László kesztyűgyáros, Örendi Lajos órás, Piacsek Gusztáv malmos, Szabó Sándor órás, Kertész Imre kereskedő, Kiss P. János kereskedő, Nagy Gyula szabó, Bajó László cipész, Kiss János kereskedő, idős Erdőss Ferenc vendéglős, Tóth Lajos vendéglős, Varró István bádogos, Bódi Endre bádogos, Kiss Mihály építész, Mogyorós Imre kereskedő, Tóth István hentes, Hencz Mihály borbély, Bajó Ferenc szabó, Benczik Ferenc szabó.

A váradai ügyész ezután kimerítően foglalkozott a Baross gazdasági és társadalmi rendszerével, ügyvitelével a női tábor fontos szerepével.

„A Baross Szövetség ma már az egész ország gazdasági életét átfogó hatalmas szervezet, amely teljes felkészültséggel rendeli erőit a nemzeti ügy szolgálatára” — fejezte be beszédét dr. Könyves Ervin.

Ezután az újonnan megalakult Nagyszalontai Baross Szövetség elnöke tartotta meg nagy lelkesedéssel fogadott székfoglalóját.

A közgyűlés egyébként üdvözlő táviratot küldött Illovsky János országos elnöknek, melyben bizalmának ad kifejezést a Baross megalakulása alkalmából.

A diszkozytülés a Himnusz elénekülésével ért véget.

A 100 millió pengőre másik 100 millió haszon

100 millió pengő lesz a névértéke annak az ötszázezer darab kötvénynek, amelyet a kormány az erdélyi nyere-ménykölcson krefében jegyzésre bocsát. A 100 milliót az állam husz esztendő alatt teljes összegében visszafizeti, közben azonban 4 százalékos kamatot térít. Ha a kötvénytulajdonosok a pénzüket valamennyien csak husz év múlva kapják vissza, akkor a kamatot, amelyet az állam husz év alatt kifizetne könnyű lenne kiszámítani. Egy évben 4 millió pengő, huszszor 4 az 80 millió pengő. Minthogy azonban 1944-től kezdve egyre több kötvény kerül visszafizetésre, következésképpen az állam kamatterhe is évről-évre fokozatosan kisebbedik. Kiszámítottuk, hogy ily módon

kamat címén mintegy 50 millió pengő jut a kötvénytulajdonosok birtokába. Ezenkívül azonban az állam 46 és fél millió értékű nyere-ményt is kisorsol. A kötvényvásárló közönség tehát a befizetett 100 millió ellenében visszakap: 100 milliót a tőke, 50 milliót a kamat és 41 milliót

(a 46 és félmillióból levontuk a kisorsolandó több, mint 25.000 darab köt-

vény nyere-ményében bennefoglalt kölcsönvisszafizetési összeget) nyere-mény címén. Az egész együttesen megközelíti a 200 millió pengőt, ami azt jelenti, hogy

a magyar társadalom, amikor százmillió pengővel hozzájárul Erdély ujjaépítéséhez, kölcsönadott pénzéért majdnem a dupláját kapja vissza.

Ennél jobban jövedelmező tisztességes üzleti befektetés nemigen képzelhető el, különösen, ha figyelembe vesszük azt a nemes hazafias célt, amelyet az egész akció szolgál és azt az áldást, amely a 100 millió pengő mozgósítása nyomán az erdélyi falvakban, városokban, üzemekben és boltokban fakad.

Értesítés!

Ezúton értesítem a mélyen tisztelt vásárló közönséget, hogy egy nagy tétel szövét, barchet, ágy- és fehéhérmű-zefir, ruha- és fehérnemű-selyem érkezett. Szolid, pontos kiszolgálás. Olcsó árak! Baross szövetségi-tagok árkedvezményben részesülnek. Mindezt vevő 1942. évre szóló díszes naptárt kap.

SZÖLLÖSSY LAJOS

rőfős- és rövidáru üzletében. (Hangya-mellett.)

Izléses és olcsó

névjegyek

a Gaál Sándor nyomdájában készülnek

Elfogták a gyilkost

Novák Ferenc ölte meg 4 fejszeccsapással Kis P. Jánosnét
Novák Józseffel a helyszínen – Ma újabb helyszíni szemlén játsza le a gyilkos bestiális tettét

A füveskeri rablógyilkosság ügyében tegnap a koradélelőtti órákban tartotta meg a rendőrség a helyszíni szemlét.

Ennek során többekévébe tisztázódott a véres hajnali tragédia minden részlete.

A nagyközönség és a tettes

Az utvonalon amerre a megbilincselte Novák József kigyóséri cigányt vezették a helyszínre, kíváncsian összeverődött a publikum.

Nem egy esetben megtörtént, hogy a korholó, szidalmazó lakosság már-már elragantatva magát fenyegetőleg léptek fel s a hatóság erélyes intézkedése mentette csak meg az elvetemült haramiát a lincseléstől.

A helyszín

Minden úgy áll, mint azon az emlékezetes vasárnap hajnalon. — Cukorkás dobozok az udvaron, tátongó bontott lyuk a fűszerüzlet falán, az előkerült fejszék, kazetta, dobozok egy altiszt kezében, készen minden pillanatban arra, hogy azokkal eljátsza a tettes a tragédiát, kérdések pattognak, maga dr. Székely Miklós rendőrkapitány a kapitányság vezetője vezeti a helyszíni szemlét. Most minden szó, minden mozdulat fontos, detektívek és nyomozók szeme Novák Józsefen, akinek számot kell adni.

A tettes

Lombrózó típusu ember. A primitívség ijeszt az arcán, A gondolkodás eleveisége bárgyun, faragatlanul torzul minden arcizmán. Darwin kerge elmélete iskola-példát találna benne. A kérdésekre a természetes ösztön felfigyelése után késve, logika nélkül törnek elő belőle a szavak — az emberfaj korlátoltsága ez az ember. Erkölcsi gátlás nem szab neki normákat, a tudat alatt, gondolkodás nélküli ösztön tekervénydzsungelebe veszik el benne a lélek.

Torzonborz haja mélyen az arcába esik. Hetes szakál éktelenkedik arcán. Rövid télikabátban toprongyos ügyefogyottsággal kezd a szörnyű tragédia játszásába.

A putritól — a putrilig

Percről-percre tisztázódnak az események, Novák bemászik a lyukon s a tragédia mozzanataiban a szökésbe levők szerepét is ő játsza.

Mire délfelé végetér a helyszínelés az események így rögződnek:

Ismeretlen cigány érkezik a Kigyósérre

Szombaton este úgy hét óra tájban egy ismeretlen, magastermetű váradi cigány állított be a kigyóséri putrik közé. A jövevényt csak elfogott tettes bátyja Novák József ismerte, aki hosszas beszélgetésbe kezdett vele. Lassan egészen besötétedett és a cigánynépség is vackába húzódott.

Ekkor a jövevény, valószínűleg Novák Ferenc ötletere, annak kunyhójában Józsefet is ráakarta venni, hogy jöjjön el Kiss P. Jánosék fűszerüzletébe rabolni. Ez vonakodott — félt. Nem kell félni — ha én oda ütök a nyakára ottmarad és ideadja a pénzt — dicsekedett a hatalmas cigány. Egyszerűen elhatározták, ha ellenállást tapasztalnak — ölni fognak.

Mikor ez a beszélgetés folyt, a kunyhóban Novák Ferenc feleségén kívül mindenki aludt. Így csak ő tudott az úgról. Fejszét fogtak azután és 2 óra tájban a vasuti sinnekkel párhuzamosan a mezőn keresztül elindultak Kiss P. Jánosékhoz. Az asszony azzal bocsátotta el őket — aztán vigyázatok! A fűszerüzletnél bemásztak a kerítésen, majd sarkából kifordították az utcái kiskaput. A fűszerüzletből egy fejszét szedtek még elő és bontani kezdték az üzlet falát. A kutyát időközben oljába hajtották s az

abból érthetetlen módon nem került elő többé.

A falbontás után benyultak a lyukon és a pulton lévő cukros dobozokat kiszedték. Az egyikben krumplicukrot találtak, amit azonnal elfogyasztottak. Aztán mindhárman levetették kabátjukat és bemásztak az üzletbe.

Itt metozni kezdtek és két esetben gyufát is gyújtottak.

A zajra felébredt a mellette levő szobában alvó család.

Kiss P. János villanylámpával be is világított az üzletbe, minthogy azonban nem látott senkit, megnyugodtak abban, hogy macska jár bent.

A fűszeres éppen csak az ágy szélére ült, amikor nagy robajjal berontott a három haramia. Erre ők vállomásuk szerint — észvesztően ordítani kezdtek.

A tettesek közül Novák József Kiss P-t nyomta az ágyba fejszével, a másik kettő pedig pénzt követelt románul.

— Ne bántsatok, mindent odaadunk, utánaatok nem megyünk — jajveszékelt a fűszeres felesége.

Közben Novák Ferenc és a váradi cigány a fűszerüzletbe ment át, pénz után kereshettek ott is amikor Kisné hálóingben kifutott az udvarra. Erre a két cigány visszagrott a szobába és kérdezték, hol az asszony? Kiment — felelte Novák József. Erre bátyja utánafutott és az udvaron négy fejszeccsapással megölte.

A hosszú idegen moré a kis gimnazista szobája ajtajából megkérdezte — Mi van? Murit — felelte Novák Ferenc és visszamentek a szobába. A pénzt magukhoz vették és az udvar felé eltávoztak. Az uccán aztán a fűszerestől elszedett villanylámpával a magukhoz vett éjjeliszekrény fiókot átkutatták s amikor abban nem találtak elég pénzt, csupán csak apró váltópénzt, visszaindultak újra.

Kis P. közben keresztliával az ajtó ablakán keresztül utána lesett a gyilkosoknak. Amikor ismét berontottak a fűszeres visszahozta a szobába, a kis gimnazista pedig a befele nyíló ajtó mögé esett. Ott összekuporodva élte át aztán a dráma további fejleményeit.

A haramiák azután ékszer követeltek s egy féni kazettában meg is kapták. Kiss P. János újjáról még a gyűrűt is leszedték, aztán elmenekültek.

Visszamentek a Kigyósérre. Itt gyufa és papiros lángnál osztzkodni kezdtek. A kazettát baltával feszítették fel s az ékszer is három felé osztották. Először összeveszttek, de aztán mégis csak megegyeztek valahogy. A véres baltát lemesták, majd a kazettával együtt a közeli vízbe dobták.

Aztán Novák József kivételével a másik két oláh cigány elmenekült Szalontáról.

Ugyanekkor Kiss P. János felzörgette szomszédait s előbb vérbenfekvő feleségét vitték a szobába, majd a rendőrségre sietett.

Kézrekerült a gyilkos!

Tegnap a szalontai rendőrség detektívei egy olyan gyanús momentumot fedeztek fel, mely nyomán táviratilag értesítették a dobozi csendőrséget, melynek sikerült elfogni Novák Ferencet. Még az este Szalontára is hozták.

A gyilkos először tagadott, aztán a keresztkérdések, szembesítés után kénytelen volt bevallani, hogy ő követte el a gyilkosságot.

Ma a gyilkossal tart helyszíni szemlét a szalontai rendőrség

Ma újabb helyszíni szemlét tart a rendőrség, most már a gyilkos részvételével. Ezen a legapróbb részleteiben tisztázódnak a rablógyilkosság minden mozzanata.

Erről és a nyomozás részleteiről munkatársunk riportban számol majd be.

— ELHIZOTT, VÉRMES, MAKACS SZÉKREKEDÉSRE ÉS ARANYERES BÁNTALMAKRA HAJLAMOS EGYÉNEKNEK reggelenként éhgyomorra egy-egy pohár természetesen „FERENC JÓZSEF” keserűviz általában nagyon jót tesz, mert hashajtó hatása biztos, alapos és rendkívül enyhe. Kérdezze meg orvosát!

Apróhirdetések

Eladó egy nagy súlyesztős Singer varrógép. Bocskay-ucca 33. 2-2

Kályhacsövek, ócskacsatornák ismét kaphatók Nagy Antal bádognál Horthy Miklós-ut 25. 1-2

6 drb. 10 hónapos süldő és 2 szekér széna eladó. Bethlen-u. 30. 2-2

Eladó Kálvin-utca 11/a. sz. ház. 1-3

Kiadó Hétvezér-utca 35 számú magánház pados-lakás, azonnal elfoglalható. Ertekezni Bethlen-utca 24/a.

Egy jócsaládból való jömegjelenésű ügyes fiú, vagy leány tanulónak azonnalra felvétetik. Kovács Lajos divatárú-üzlet, Toldi-ter 11.

Eladó egy vaskályha. Zrínyi-utca 9. 1-2

Eladó 1 javított sertés tovább tartásra. Hétvezér utca 45.

Eladó 4 tizenegyhónapos javított süldő tovább tartásra. Hétvezér-utca 16.

Széchenyi-utca 11 sz. alatt egy drb. ló után való kis-kocsi, táblás-kocsi, szán és többféle házi-felszerelés eladó.

Kiadó egy különbejáratú butorozotti szoba. Rákóczi-ut 7 sz.

Eladó egy 8 hónapos javított süldő Patai-ut 2.

Két bádognos segédet azonnal felvesz Borbély bádognos mester.

Eladó Mussolini-ut 23 sz. ház. Ertekezni ugyanott. 1-2

Eladó 2 drb. 10 hónapos javított süldő tovább tartásra. Mussolini-ut 48. Ugyanott jó öntött vaskályhák és haszonvasak kaphatók.

RADIOMŰSOR

KEDD, november 25.
Budapest, I.

6:40 Ébresztő. — Torna. 7 Hírek. Utána Hanglemez. 10 Hírek. 10:20 Felolvasás. 10:45 Felolvasás. 12 Harangszó. — Fohász. — Himnusz. 12:10 Lovászi Ferenc cigányzenekara. 12:40 Hírek. 1:30 Országos Postászenekar. 2:30 Hírek. 3:20 Hegedű, zongorakísérettel. 3:40 Mit főzzünk? 3:55 Ének, zongora kísérettel. 4:15 Gyermekdelután. 4:45 Időjelzés, hírek. 5:15 Előadás. 6 Felolvasás. 6:20 Rádiózenekar. 7 Hírek magyar, német és román nyelven. 7:20 Udo Dammert zongorázik a magyar-német művészcsere keretében. 7:50 Külügyi negyedóra 8:05 Hazudj nekem. Vigjáték felvonásának közvetítése. 9:40 Hírek. 10:45 Mária Terézia I. honvéd gyalogezred zenekara. 12 Hírek.

FERENC JÓZSEF
KESERŰVIZ